

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

6 de Pœna Exsilii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

Merito & facta non amplius equalis auctoritatis, sed subdita viro. d. c. 3. Genes. c. 3. q. 5. can. est ordo. Et c. seq. 3. q. 5. c. mani- fectum, can. cum caput. eod. ad Roman. 7. De hac potestate nos tra- ctamus, in personarum liberarum potestate. Atq; poenam patere, esse & gemitum mulieribus acerbum, constat ex praecepto Dei d. c. 3. Genes. c. 3. mulier. s. dist. c. si serpens. de pen. dist. 1. Et Esaias. f. c. 26. Sicut mulier, qua concepit, dum appropinquauerit ad partum, dolens clamat in doloribus suis, sic facti sumus. Et mulier cu parit, tri- stitiam habet. D. Joan. Euang. c. 16. Ante partum o uerola. In partu dolens, post partum laboriosa. c. ex literis. de conuers. conjugato. Et commode plerumq; sacra pagina uirtut similitudine doloris parturientium, cum summos exprimit, ere uale labores: ueluti, ibi, dolens ut parturientium. Psal. 47. Et, dolerunt quasi parturientes. Eccles. 48. Et Esaias. c. 15. Hierem. c. 6. Et c. 22. Feminae uita animum- bus in poenam data cenietur a Platone, teste Alcino, de doctrin. Plat. c. 15. Marii, inquit D. Ambrosius, super Lucam. cap. 11. debet pudoris iniuriam, uirginitatis dispendium, partus pericula, ueteri longa discrimina. Iustianus, in Iustidius. 1. 2. § quis enim illarum, qui postor. au pignor. hab. lib. 8. C. iuu. 1. 8. mulierem esse miserem- dum circa dotum hypothecas arbitrat, propter obsequia, quae maritis praestat, propter partus periculum, & ipsam liberorum procreationem.

De Poena exilii. Cap. 6.

- 1 Exilium poena primi hominis. Vita hominis peregrinatio a patria. eod.
- 2 Peregrini uoluntarii, & distinctio eorum a ciuibus. Praior peregrini eod.
- 3 Peregrinationis in uoluntariam, & in uoluntariam diuisio. Et uoluntariam qui, & quare subierint. eod.
- 4 Peregrinatio religiosa cur inuisita. eod.
- 5 Peregrinatio religionis causa in tutela sum. Pontii. Et fori ecclesiasti- ci. Et in tutela Imperatoris. eod.
- 6 Otracisus genus peregrinationis quid. Hermodorus auctor Romanis habendarum legum a Graecis, eodem. Christiani exilio omnes affecti, sub Nicephoro Im- peratore. eod.
- 7 Deportatio quid.
- 8 Exilium nomen quid continet. Triplex. eod. 9. Alia diuisio. 10.
- 11 Homicida a fortuna exilio uoluntario punia. Solum refugia, quae apud Hebraeos. eod. Solum uere quid, & quare uerterent antiqui. eod. Fortuitu casu quomodo punirentur. eod.
- 12 Profugus quis. Solum sponte qui uerterunt. eod. M agiam did. c. 15. Expositorum accusatus Protogoras. eod.
- 13 Deportatio quid ad huc, & deportatorum conditio. Exilium in uoluntariam proprie, & improprie quid. eod.
- 14 Relegatio quid, & quomodo differat a deportatione.
- 15 Hebraeorum exilia, & transmigrationes.
- 16 Interdictio loci quid.
- 17 Interdictio quid.
- 18 Bannum quid. eod.
- 19 Exilium gradus poenarum. Exilium ante tempus in prouinciam deuenium poena. eod. Bannus quando a quolibet, & ubi occidi poterant. eod.
- 20 Bannus ad tempus, si carcere detineantur, imputant illud tem- pus exilio. Carceris tempus damnatis ad remos, uel ad exi- lium in tempus imputatur in diminutionem poena. eod.

7 Tertia poena homini imposta est exilii: nam postquam deliquit primus homo, eiecit eum de paradiso, seu loco uoluptatis Deus, ut terram coleret. Itaque peregrinus, & exsil factus a patria, eiusque potest. Genes. 3. cap. Adam. de uenien. distinet. 1. c. in capite, 50 distinet. Et proinde omnes uere philosophantes patres antiqui, & Christiani se peregrinari in hac uita, & peregrinos esse professi sunt. Genes. 23. Psalm. 38. Hierem. 35. ad Hebr. c. 11. 1. Petri. cap. 2. Peregrinamur namque uere a domino. 2. ad Corinth. c. 5. Nam patria nostra, ad quam properamus, aeterna uita est, nec habemus hic ciuitatem permanentem, sed futuram inquirimus. Eitantem illa ciuitas Hierusalem caelestis, quam D. Ioannes in Apocypsi descripsit. cap. 21. Hoc etiam Pato dixit, c. 1. de uita. 1. 1. de 6. 1. 6. uita peregrinatio, quaedam est. 2. Haec peregrinationem uniuersorum hominum sequuta

est alia particularis peregrinatio, quando a loco natiuitatis quis in aliam tranfit patriam uel ciuitatem, uel coloniam. Peregrin- nique dicuntur omnes extranei alienigenae. §. 1. de non elig. secun. nupt. in Athen. §. fin. de hered. instit. ap. Iustin. Atque etiam Romae illi peregrini, qui non adepti erant ius ciuitatis: unde & praeter peregrinis, qui ius dicebat inter alios, quam ciues Romam uenien- tes, l. 2. §. cumq; consules de orig. iur.

¶ Prout de peregrinatio est, uel uoluntaria & sine ignominia; alia ob crimen, coacta. Voluntarias peregrinationes plures obie- runt, uel ut uita necessaria pararent, alios docerent, uel ut dice- rent, & ut laboribus suis peccatorum poenitentiam agerent: cum post diluuium homines multiplicati sunt, edificata, uel coepta tur- ri Babel, sese in nouas colonias diuiserunt. Genes. c. 10. Et 11 Pere- grinatus Loth, Abraham. Genes. 1. 2. Iaac, Iac. b, & alii patres He- braeorum. Peragratur fere uniuersum orbem D. Petrus & Patru- lus, uel constat ex historia Actuum Apostolorum, & ex libris re- cogitationum D. Clementis. Idipsum fecerunt & ceteri Aposto- li, & discipuli Domini, dissemmandi Euangelii causa, ut in sacris literis apud Abdiam Babilonicum, & in recognitionum libris Clementis, & aliis hitoriarum monumentis legimus. Discendi causa Philolophi & praetantes quidam uiri oibis perlustrarunt magnam partem: unde sapientiores facti creduntur, ut Empedo- cles, Pythagoras, Democritus apud Mages uersati in Babylonia; Platoque, ut illi, in Aegyptum profectus. Apollonius Tyanus quoque fuit in Babylonia cum Magis, in India cum Brachmanis, in Aegypto cum Gymnosophis. Iamblic. in princ. libri de myste- e Aegypto. Philost. in de uita Apollonis. Strabo, & Diodorus Sicu- lus, & Herodotus fere ita idlo inquirendi, uniuersum orbem per- agrarunt, ut ipsi testantur. Vylles heroum sapientissimus habi- tus, quod saepius aduersam fortunam expertus, multorum vrbes ac mores conspexit, ut ait Diodorus Siculus. in princ. Biblio. in pro- a. n. Hofque Fridericus Caesar, qui dicendi causa peregrinantur digna miseratione & fauore arbitrat. consil. habita, ne filius pro parte, lib. 4. C. iuu. 1. 1. D. cebat Apollonius Tyanus, Philost. in 1. de uita Apollonis, adolecenti maxime conuenire, ne secus ac si patria pulus esset, quam longissime peregrinari. G. lenus quo- que in Iudeam nau-gauit, ut uerum Balsamum a falso dignosce- ret. Galen. lib. de Antidot. Amatus Lusitan lib. 1. enariatio, in Dios- corid. enarrat. 18. Memorat idem Galenus se sphragillis, seu terra sigillate noscenda causa in Inulam Lemnoa nau-gasse. lib. 9. simplici medica.

¶ Ex hoc exilii genere, peregrinationes temporales intro- ductae sunt, quibus poena loco plura peregrinantes patiuntur, uel uisitandi sacra loca gratia, aut sanctorum basilicas, can. si quis Rom- petas. 2. 4. 9. 3. quarum conuentus qui contemserit per super- biam, anathema dicitur. c. si quis per superbiam, 30. dist. ex Gang. c. concil. Finis namque harum est, non ut noni quippiam curi. lita- te quadam impulsu uideamus, aut ueterarum cladum rudera, ob quae peregrinati quidam historiographi, & quidam nunc antiqua- rit: sed ut labores ob peccata suscipiantur, ut D. Petrus firmam constituit. 1. Pet. epist. ca. 4. Carissimi, inquit, nolite peregrina- i in feruore, qui ad tentationem uobis sit, quasi noui aliquid uobis contingat: sed communicantes Christi passioibus gaudeat.

¶ Tales peregrini sunt in tutela summi Pontificis, seu eccle- siae, c. in nouamus de tren. Et pace, c. vni. de peregrin. atque qui eos spoliauerint, excommu- icantur. d. c. si quis Rompetas, cum 2. seq. Et ita sunt de foro ecclesiastico, Specul. iur. de compend. iudic. §. 1. uerf. 28. quamuis & Imperator eos tueatur quoque. l. omnes pere- grini, C. commu. de successio. Frequens erat olim modus in poenis imponendis in foro ecclesiastico peregrinatio: ut presbyter, qui reuelat ex omni genio sibi commissam, iure antiquo debebat depoi, & omnibus diebus uita sua gnominiosus peregrinari. sacerdos, de poenit. distinet. 6.

¶ Erat Otracisus, Arist. 3. Polit. c. 9. apud ciuitates quaedam populari imperio gubernatas, quo tollebant eos ex ciuitate, qui supereminerebant, & in exilium pellebant, propter aequalitatem conseruandam, quam complectebantur. Ob quam, qui si per- excellere uidebantur, uel propter diuitias, uel propter amicos, uel propter aliquam aliam ciuilem potentiam, extra ciuitatem relegabantur in tempus al quod terminatum. Hermodorus Ephesi is exulare iussus, quod uir probus esse. Cicer. 5. Tus- culan. Cui postea statua Roma posita est, quod auctor fuisse ha- bendarum legum a Graecis. Plin. lib. 34. Strab. lib. 14. Pomp. 1. 2. §. post- ea ne diuitius, de origin. iur. in P. Haec exilio simile uidetur il- lud, quod iudixit impus Nicephorus Imperator Orientis,

qui Irenem expulit: is enim coegit Christianos ex omnibus regionibus in Schlabinas demigrare, & eorum habitationes diuendidit. *lib. 1. iur. Orient. in consil. Nicephori. & de regibus & de iur. de militia pauper.*

7 ¶ Coacta ¶ peregrinatio, quæ criminis causa imposita fuit, dicitur deportatio: *Qui deportantur*, inquit T. Elius Antonin. *l. 1. de here. instit. lib. 6. C. iur. 24. si heredes scribantur, tanquam peregrini capere non possunt.* Per eam enim de portationem quis ciuitatem amittit. *l. inter pœnas, 6. de interd. & relega. P. l. amissione, 5. de capitis dimin. lib. 4. 5.* Proinde ad peregrinitatem redactus dicitur ab Vlpiano. *l. 2. de pen. in P. & l. 3. ad leg. Jul. pec. in P. tit. P.* Et per consequens erat eius iuris aquæ & ignis interdictio, in cuius locum successit deportatio. *l. sed si, 10. §. liberos de in ius voc. lib. 2. P. tit. 4.* Et hi proprie deportati exules, ceteri relegati.

8 ¶ Attamen ¶ exilii nomen peregrinationem hanc complectitur, & alias: quia exsul, si Nonio Marcello & Festo credamus, dicitur, qui extra solum proprium positus est, id est, sine eo, vel extra solum seu locum. Et Seneca, *Exsiliū loci*, inquit, *commutatio est, de consola.* Et Cicero, *lana vero exsiliū, si rerum naturam non ignominiam nominis queramus, quantum demum a perpetua peregrinatione differt.* *5. Tusculan.* Et Ouid. *de Trist. lib.*

— Per externas profugus pater exsulat oras.

Et Philicus apud Dionem Cassium, *lib. 38. histo. Rom.* *Exsiliū est peregrinatio quedam cum ignominia coniuncta.* ¶ Micellus ¶ exsiliū triplex constituit, *in l. exsiliū est, 3. de interd. & releg. lib. 48. P. tit. 2. 2. aut est, inquit, certorum locorum interdictio: aut lata fuga, ut omnia loca interdicanter, præter certum locum; aut insula vinculum: id est, relegatio in insulam.* Exsiliū quidem semper in pœnam non vtiq; impositum est: verum illud coartendo, si in pœnam non sit, tamen ob pœnam euitandam frequentius esse iauentur: solum vertere & mutare. Proinde in malam partem perpetuo exilii nomen accipiendum: cum tamen peregrinatio sæpius laudabilis dicatur.

10 ¶ Proinde, ¶ vt de exilio, & quæ exilii sunt, inuoluta euoluamus, dico exsiliū aliud esse voluntarium ob pœnam metum: vel ex iudicio in pœnam decretum. Vtrumq; & perpetuum, aut temporale esse potest.

11 ¶ De ¶ voluntario primum inuenio profugum & exsulantem Cainum, qui postquam Abelem fratrem occidit, egressus a facie Domini, factus est profugus ad Orientalem plagam Edem. *Genes. 4. Iosue 20.* Qui non præmeditate, sed casu occiderant in lege antiqua proximum, fuga mortis periculum vitabant, *Deuter. 4.* in ciuitatibus refugii exsulando: lex enim erat a Deo constituta. *Numer. cap. 35. si interfector extra fines urbium, quæ exsilibus deputatae sunt, inueniatur fuerit, & percussus ab eo, qui vltior est sanguinis, absque noxa erit, qui eum occiderit.* Debebat enim exul in vrbe vsque ad mortem Pontificis residere: postquam autem decessisset, homicida reuertebatur in terram suam. Hoc ius iure Ethnicos & alios populos, quæ Hebræorum obseruati cognoscimus ex M. Tullii Ciceronis verbis, *pro Aul. Cacin.* *Exsiliū, inquit, non est supplicium, sed profugium porius, supplicii. Nam qui volunt pœnam aliquam subterfugere, aut calamitatem, eo solum vertunt, hoc est, locum, & sedem mutant. Itaq; in nulla nostra lege reperitur, apud ceteras ciuitates maleficium vllum exsilio esse multatum: sed cum omnes vincula necesse, ignominiasq; vitant, quæ sunt legibus constituta, confugiunt quasi ad arma in exsiliū. Quæ si in ciuitate legis vim subire vellent, non prius ciuitate quam vitam amitterent.* Et alibi, *Quid enim exsul ipsū per se nomen calamitatis, non turpitudinis.* Memphitarum lege homicida, qui etiā inuitus occidisset, exsulare debebat, & proficiscer ad Gymnosophistas: neq; prius in patriam redire poterat, quin ab illis fuisset absoluitus: & si illi absolvere nolent, in montibus errabat, donec Gymnosophistas illius misereret, vt ait Philostratus. *lib. 6. de vita Apoll. c. 3.* Apud Græcos fortuiti casus voluntario exilio damnabantur. *Xenoph. lib. 4. de Cyri. minoris expedit.* *Homer. Iliad. 2. l. aut facta §. euenus de pœna in P.* Et erant homicidarum homicidia pmissa, donec de his cognitum fuisset. Sicq; refert legem Demosthenes. *aduer. Aristocratem* *ἔαν τις τὸν ἀνδραφόνον κλέψῃ, ἢ ἀποφύγῃ, ἀποφύγουσιν ἀπέχεσθαι ἰσοπέτας, & ἀδελφόν, & ἰσοφόν ἀφαινεύουσιν, ἀποφύγον τὸν ἀδελφόν κλέψαντα &c.* Si quis homicidam ceciderit, aut cecidit eius causa fuerit, is abstineat foro collimino. *Et iudis & sacris Amphictyonis, perinde ac si Athenensem occidisset.* ¶ Hi ¶ qui ita voluntario exilio ob metum alienius rei se patrie subtrahebant, nec sententia profugi nomen merentur, *ἀβήμοτοι*, vt apud Plautum.

Quid nunc agam nescio, nisi vt improbos famulos imiter, ac domo profugiam.

Ita ferunt Cononem ducem Athenensium, impatientem cladis acceptæ a Lyfandro Lacedæmonio, in prælio nauali, spontaneum delegisse exsiliū, & fugisse ad Araxerxem Persarum regem in Cyprum, cuius auxilio postea patriam in libertatem aueruit. *Lin. lib. 69.* Et Protagoras Abderites Menandri filius, & auditor Democriti, accusatus ab Athenensibus, quod Persarum magiam & disciplinam didicisset, sponte exsulauit. L. Apuleius Saturnius trib. pleb. cum se videret odiosum ob legem Agrariam, aliasq; factiones, Rhodum profectus est in voluntarium exsiliū.

¶ Exsiliū ¶ inuoluntarium, & in pœnam inflictum, proprie & improprie, vt monui, dicitur, proprie deportatio est, quæ erat perpetua in exsiliū, seu in insulam commutatio: quæ pœna, quia adimebat ciuitatē, *l. inter pœnas, 6. de interd. & releg.* erat grauissima, & capitalium criminū, vt eam non liceret pœnidib. punitur inconsulto principe, aut sine eius consensu imponere, etsi præfecto vrbs liceret. *d. l. inter pœnas.* Et, vt Plinius ait, non liceret de exilio nisi die quadraginta quinque electis viris dare tabellam. *libro 29. c. 21.* Deportati cum ciuitatem amitterēt & bona, nec manumittere poterant, *l. 2. de interd. & relega.* nec testari, *l. 1. §. hi. de leg. 3.* non ab intestato filiis hereditatem relinqueret, *l. 3. de interd. & releg. P.* nec potestatem in eos habere, *§. cum autem, quib. mod. ius pat. sol. non legatum accipere. l. si deportati serui, §. 1. de leg. 3.* Omnia quippe bona deportati fisco applicabantur. *l. deportatorum, C. de pœn. cum siml.* Proxima morti est in insulam deportatio. *l. capitalium, de pœn. in P.* nam apolides, omnib. iuris ciuili privilegiis exuti, retinent tantum quæ iurigentium sunt. *Marr. l. quidam sunt, 17. de pœn. in P. l. si deportati serui, §. 1. de lega. 3. l. confusio, §. pen. de curat. furio. C. l. legatum, de cap. dimin.* Et in summa deportatio, retū omnium spolatio est. Sicut restitutio deportati indicat, quæ bonorum ac dignitatis vno nomine amissorum esse recuperatio, *vt trunq; Constant. in l. si §. si. C. de sentent. pass. & rest. lib. 9. C. tit. fin. & l. 1. co. tit.* ita amissis bonis, ciuitate relicta, nudus exsulat, vt ait Paulus Iurifcon. *l. uelut, 7. §. fin. de cap. dimin. lib. 4. P. tit. 7.* Philo Iudæus, *lib. de Abrahamo* tradit, secundam ab extrema capitali pœnam atrocissimorum criminum coniunctis imponi a Iurifpeticis exsiliū: suo autem iudicio, vltimo eam esse supplicio grauiorē. Si quidem mors calamitatum finis est: exsiliū vero non finis, sed malorum nouorum initium, dum euitata vna sensu carente, innumeræ mortes sentiuntur. Et certe quo magis supra omnia nobis chara patria, & proximi, & amici ibidem existentes, eo maior & asperior quotidiana pœna, diuulsum & priuatum illis se videre.

¶ Formam ¶ habet deportationis relegatio, quæ in perpetuum, vel ad tempus fit: verum non ita seuerum habet iudicium, vel exsiliū. Nam in deportatione locus certus deputatus & definitus pœne causa, ex quo excedere non licet, vt in Pachtmon insulam deportatus fuit D. Ioannes Euar gelita. Vocaret idioma trinitum confinatos deportatos, quasi intra fines conclusos. Hoc ius in relegatione, sed eius mitior causa. Si quidem relegati in potestate liberos suos retinent, & omnia alia iura sua, & bona, præter ea, quæ eis per sententiam multæ nomine erepta sunt. Sienti potest adimi iis, qui in perpetuum exsiliū relegati sunt, *Marr. omnia hæc. in l. relegati, 4. de interd. & releg.* eui iis quoque in insulam designatam egredi non liceat. *l. relegati, & l. exsiliū, 5. eod.* At deportatione in perpetuum quis insulæ vinculum subit: relegatione ad tempus, & in perpetuum, sed cum retentione bonorum suorum, & factionis testamenti actiua & passiva, & ciuitatis. *l. relegatorum, 7. §. hæc est differentia, & §. seq. de interd. & releg. P. l. capitalium, de pœn. P.* Ideo prædictis provinciarum permittum est in insulam relegare, si suæ provincie insula sit: vel si alterius, consulto principe. *dicit. l. relegatorum.* Et ita proprie differentie sunt Iurifconsultorum, cum apud Latinitatis auctores deportatio pro relegatione, vel in aliam regionem vel ciuitatem translatione simpliciter accipitur, vt notat P. Crinitus, *lib. 2. de hone. discipline. 5.*

¶ Hebræi populi ob scelera in feruitutem ducti & capti exsiliū larunt a propriis penatibus, translati in Babylonem per translationem sub Nabngdon: zor, anno eius imperii 3. Et postea aliis duobus temporibus. Iterum tempore Vespasian capiti Iudæi, deportati in Hispanias, & alio. *in l. qui scribunt, sedec Olam Zutha. breuē ob omicum mundi Hebræorum.* Transiit Salmanaasar rex Assyriū capta Samaria. Itraeic in Assyrios, tēpore, quo Achā erat rex Iudæ. *4. Reg. 17.* Et iterū anno 9. O eæ regis Samaræ, capta Samaria, rex Assyriū transiit Itraeic populū in Assyrios, & coacti.

& constituit eos in Haila, & Abor fluuiis. Gozam in ciuitatibus Medorum, 4. Reg. 18. Recepta etiam exsilii deportatio iure pontificio, postquam quis verberibus publice castigatus clericus, & priuatum ordie priuatur, c. 1. de cal. lib. 5. *Decret. tit. 2. c. hi qui. 3. q. 4. Dicitur in eam non ab homine, col. 6. vers. Et dicit hoc, de iudic. vide de Prepos. in c. in primis, 2. q. 1. Prodest interdum conuersis, pro salute animi & suae, mutatio loci. Plerumque enim, dum mutatur locus, mutatur mentis affectus, c. valet, 81. dist. Facit & c. 1. de raptor. 16. ut possit latam fugam reo episcopus imponere. Alia ¶ relegatio est, quae non habet assignationem loci, intra quem quis se debeat continere, ut praedens: imo contra habet liberam nationem, & vagandi, de mo vno loco, qui interdicitur, licentiam. Et ita relegatio ab illo loco, vel exilatio dicitur, l. exsilium, 5. de interd. Et releg. in P. relegaturum, 7. §. soler. eod. tit. & interdicitio. Sic in exilium damnatus Cicero a Crasso, Caesare, & Pompeio. Facultates tamen eius publicatae, & defque eius, tanquam ab hostis, solo aqua- re, & eam in area templo Libertatis consecrata fuit, iussus abesse Roma 463. millia passuum: praetereaque edictum, ut si intra eos fines venisset, & ipe, & qui eum susceperant, impune a quouis occidi possent, Dion Cassius lib. 38. histor. Rom. Eam poenam quoque Fredericus in §. 1. vers. qui vero ad predictam poenam, de pace tenenda, lib. 2. Feud. tit. 5. Imperator imponit pacis in reuelatori- bus, ut si bona non habet, ex quibus multa indicta solui non possit, corporis sui correctionem in verberibus patiantur, & precul ab eo loco, quem inhabitabant quinquaginta millia, per quae uentum vitam agant. Ad hanc interdictionem spectat illa, quae Mariae forori imposita est, ut extra castra moraretur, & neque in ea reueneretur per aliquot dies, Numeror. c. 22. Interdictio etiam aliquando continet, ne quis certum locum egrediatur, vel domum suam, l. si de interd. Et releg. vel alterius, nos dicimus baillet l. au rest en sa maison, ou ailleurs. Si autem quis in certo loco concludatur ad tempus, vel in perpetuum, tunc non erit interdicitio simplex sed potius carcer, custodiae publica, ut infra in carceribus, Deo fauente, dicemus. ¶ Et generaliter interdicitur, nihil aliud est, quam prohibere & denuntiare, §. sunt, tamen, de interd. apud Iustin. Sic dicimus administrationem interdici tutori accusato de suspecto, §. si quis autem, de suspect. tutor. & praetere res ecclesiae dissipant, c. vlt. extra de accusat. Ita & interdicitur patria, l. nulli, 10. de senten. & in interloc. om. iud. lib. 7. c. tit. 45. & sic de similibus, nos bannissement. dicimus interdicitum hoc, exsilare: quod generale est, vel particulare. Generale, est lata fuga dictum, l. exsilium, 5. de interd. Et releg. quando vniuersorum locorum fit interdicitio: ut cum quis iubetur fines regni, vel prouinciae excedere. Particulare certorum locorum est prohibitio. Omittit interdicitio locorum & personarum, quae ex censura ecclesiastica pendet, de quibus, Deo fauente, paulo post. Est & poena illa statuta interdicitio, quae patronis caularum fit ex causa, ne intra annum, vel in perpetuum postulent, ne certis personis adiant, ne in tribunali praesidis causas agant, vel in alio certo tribunali. Interdicitio & foro, id est, forensibus negotiis, & aliis priuatis actionibus, quae explicat Vlpianus l. moris, 9. de pan. in P. Et apud Demosthenem aduersus Aristocratem, de homicida inuoluntari exsilio, & aduersus rois ad propositis, 7. in §. ma sibi & eppe de paledo, id est, terminus est homicidis omnibus, interfecti patria prohiberi. ¶ In ¶ exsilii gradus poenarum sunt, Ideo si quid ad tempus relegatus est simpliciter, ante redeat, in insulam relegatur: si is qui relegatus est in insulam, eam excesserit, deportatur: qui deportatus euaserit, capite puniatur, Marc. l. relegati, 4. & Callistrat. l. capitalium, 28. de pan. in P. Non enim licebat excedere praescriptos exsilii fines, ne poena & iudicia illudantur. Proinde relegatus quidam a Iulio Basilio proconsule, ante tempus elapsum in prouincia interdicitio merari repositus, vinculis ad praefectus praetorio missus est per proconsulem Caium Plinium, qui despicere, non dampnari in metallum, an summo supplicio, secundum gradus qui in poenis obseruantur, affici deberent, Plin. Nepos, lib. 10. Epist. Draconis leges permittebant exsules capere propria auctoritate, de ferre, & occidere, Demosth. contra Aristocratem, scilicet si in locis interdicitis reperiebantur. Et disputant nostri, num hodie id liceat, Bart. Bald. Pau. Cast. in l. 1. C. de summa trinit. Alberic. de Rosate in l. seruum, C. de his qui ad eccles. confug. in ca. statusmus, 17. q. lib. 4. Et ex praescripto consuetudinis tati quidam sunt, & licere propria auctoritate: nihil id non placet, sed capi quidem posse arbitror, & non nisi iudicis auctoritate necandos. Nam & in deportato, iudicis praesentiationem, ut capitali sententia mulderetur, exigit Martianus, l. 4. de pan. in P. Nec est singulis concedendum, quod per*

magistratus fieri potest, l. non est singulis, de reg. iur. Idcircoque iudiciorum vigor est, ne quisquam sibi valeat indulgere vindictam, l. nullus, C. de iudic. etiam si quis celestissimus dicatur, ne praetextu zeli Reip. quis vindictas exerceat priuatas, l. si de malef. & mathe. C. Et inaudita, & aliquando ante necauerit, quam examinauerit: cum tamen indicta causa nemo dampnari debeat, l. 2. de sic. car. in P. ¶ Quod ¶ senatusconsulto est Romae sancitum, teste Tacito Annal. lib. 18. Veruntamen obseruandum est, damnatos in exsilium temporale, si post sententiam retineantur carcere, tempus illud carceris computari pro tempore exsilii. Et si pendente custodia lapsum sit tempus, non posse in exsilium mitti, sed solui a carcere liberos, ac si impleverint exsilium, l. omnes quibus, 23. C. de pan. lib. 9. tit. 47. Veluti & qui vere exsularunt, tempore impleto, in carcerem conici ex priore delicto, vel loco interdicitio antea carceri nequeunt, l. pen. C. de pan. Quae notabilia sunt in fauorem reorum, qui damnati ad remos sunt, & in similibus, quos vocant baunitos.

De poena ieiunii & abstinentiae a cibis.

Cap. 7.

- 1 Ieiunii laudes.
 - 2 Ieiunium in poenam quomodo datum.
 - 3 Ieiunium abstinere a peccatis optimum, quod iungitur corporali.
- Ieiunium purgare animam a peccatis ex religione, & Ethnicorum comprobationibus ostenditur. eod. Ieiunia statuta, & iudicia quae eod.

¶ Varta ¶ poena diuina erit ieiunium, & abstinentia ciborum. Scio ieiuniorum vires plures esse, verum & illa est pro peccatis eluendis, sicut ex D. Ambrosio Sermon. de Helia & ieiunio, c. 3. conuincimus. Quid est, inquit, ieiunium, nisi substantia & imago celestis, refectio animae, cibis mentis ieiunium, vita est angelorum, ieiunium culpa mors, excidium delictorum, remedium salutis, radix gratiae, fundamentum castitatis. ¶ Omittam ¶ reliquas vires eius, tantum illud, quod institutum est, persequar: in poenam ieiunia indicta, ut soluatur delictum & reconciliatio fieret cum Deo, qui inimicus erat ob peccatum. Alia ex theologis cognoscenda relinquam intractata: nam in illis cepiose demonstrandis laborarunt & antiqui, & recentes sacri patres, ut Diuus Basilium serm. de ieiunio, Diuus Ambrosius de Helia & ieiunio, & serm. 40. de ieiuniis Niniuitarum, Bernardus Sermon. 4. in initio ieiunii, Diuus Chrysolomus, de ieiunio & tentat. Christi. Gregor. Nicensis orat. de panper. amandis, & alii. ¶ Ieiunium ¶ quidem magnum & optimum est, abstinere a peccatis, & illecebris voluptatum, c. ieiunium, de consecrat. dist. 5. Et sine quo corporis ieiunium parum prodest, Ies. c. 58. Eccles. 54. can. nihil prodest, de consecrat. dist. 5. c. auctoritatem, 15. q. 6. Verum & hoc, quod a cibis est, corpus affligit & diuexat, ut melius spirituali ieiunio obsequatur, D. Chrysol. sermo 1. homil. 8. in Genes. & iam immixta eluat antidoto sordes. Sicut initio abstinentia & ieiunium ligni vite inditum, ne incideret homo in peccatum, c. sexto die, 35. dist. Et ergo ad poenam quoque pertinere ieiunium doceo ex sacra scriptura, & sacris patribus. Etenim per Iohannem cap. 2. Deus sic loquitur, Conuerimini ad me in ieiunio, sicut, & planctu, & scindite corda vestra, & non vestimenta vestra. Audita prophetae comminatione ieiunauit Achab rex Samariae, & dormiuit in sacco, 3. Reg. 23. Et Iudith cap. 3. dicebat, si in ieiuniis & orationibus permanseritis coram domino, exaudiet preces vestras. In poenam esse & decet David, Psal. 34. humiliabam in ieiunio animam meam, & oratio mea in sinum conuertetur. Et Moses in Numerorum libro ca. 30. si mulier iuramento & voto se constringerit, ut per ieiunium & ceterarum rerum abstinentiam affligat animam suam, in arbitrio viri erit, si faciat, &c. Solent quoque oratione & ieiunio daemones, qui corpora obdident, & mentes edomari, Marci 9. Sicut in visceribus puerorum, inquit Diuus Basilium Sermon. de ieiunio, vermes acutis medicinis expelluntur: sic peccatum in animo radicatum, ieiunium interficit. Et Diuus Ambrosius, appetentia voluptatum constat. Adamum a mandatis Dei excidisse. Quomodo igitur nos voluptas ad paradysum reuocare potest, quae sola nos paradiso exiit? Vnde dominus volens nos aduersus diaboli tentamenta fortiores reddere, certaturus ieiunauit, ut sciremus quia aliter illecebras mali non posse nos vincere. Aut quae salus nobis esse potest, nisi ieiunio eluerimus peccata nostra? Athanasius lib. de virginitate, Amplectamur valde ieiunium, magnum enim munimentum est ieiunium, & oratio, & elemosina, cum ex morte homines liberet: ut